

Šolske stvari.

Šolska letna poročila.

Iz poročila 1. mestne peterorazredne deške ljudske šole v Ljubljani pod vodstvom nadučitelja in vodje g. Andreja Praprotnika posnamemo: da je na tej šoli podučevalo 8 učiteljev, v pripravljavnici za obrtniško šolo pa 2 učitelja. — Ljudsko šolo obiskavalo je koncem leta 497 učencev, med katerimi je bilo 488 slovenske narodnosti, ostali pa Nemci. Za višji razred je sposobnih spoznanih 363 učencev. Obrtniško pripravnico pa je obiskavalo do konec leta 124 učencev, med njimi samo 5 Nemcev in 1 Srb.

Letno poročilo četrterazredne ljudske šole v Postojni podaja nam „zemljepisni in zgodovinski opis Postojne“, spisal nadučitelj in vodja Janez Thuma. Podučevalo je v tej šoli 6 učiteljskih moči. Šolo je obiskovalo izmed 386 za šolo godnih otrok 367, namreč 189 učencev in 178 učenk, izmed katerih je bilo 237 spoznanih sposobnih za višji razred. V sadjereji odlikovalo se je 5 učencev četrtega in 3 tretjega razreda; v ženskih ročnih delih pa 8 učenk IV., 8 učenk III. in 5 učenk II. razreda.

Iz letnega poročila štirirazredne ljudske šole v Vipavi posnamemo, da je na tej šoli podučevalo 5 učiteljskih moči v 4 razredih, katere je koncem leta obiskavalo 154 učencev in 111 učenk, kmetijskega poduka pa se je vdeleževalo 55 učencev tretjega in četrtega razreda. Med letom je izstopilo 30 učencev, vstopilo 6, umrla sta 2.

Trgovinska in obrtna zbornica

(Dalje.)

„Iz Londona se danes poroča cena srebra od 47.31 penze za Standard-uncijo. Ta cena ugaja relaciji srebra k zlatu, po kateri se $90\frac{3}{4}$ funtov srebra dobi za 1 funt zlata. Cena srebra je torej v primeri z vrednostno relacijo, katera se je po latinski denarstveni uniji določila, padla za blizu 27 odstotkov. Razmerje srebra k avstrijskemu bankovcu je vsled tega tako nastalo, da sreberni goldinar kot zakonito plačilno sredstvo v cesarstvu za skoro 5 odstotkov več velja, nego na svetovnem tržišču, kjer se jemlje v poštev samo količina in cena srebra. Z enim kilogramom kovanega srebra se v Avstriji lahko vsaka terjatev v znesku 90 gold. poravna, v tem bi se z isto količino srebra v inozemstvu plačati moglo samo 85 gold. 50 kr. Če bi bilo danes v Avstriji kovanje na račun privatnih oseb možno, bi se z nakupom srebra, katero bi se tu v goldinarje prekovalo, lahko dosegel dobiček najmanj treh odstotkov, to je, mogla bi se po pokritju vseh stroškov, kateri bi komaj dva odstotka znašali, poravnati vsaka terjatev, znašajoča 100 gold. s stroški 97 gold. K takim posledicam vodijo valutne razmere v Avstriji, in prava sreča je, da za zdaj tega uplivanja na efektne cene ni opaziti.“

To pojasnilo opravičuje mnenje, da bi carinski dohodki vsled menjajoče se valute manj zmanjšali, če bi finančno ministerstvo dovolilo denar, vreden 20 mark, sprejemati za celih 10 gold. v zlatu in da bi se tudi mesto vplačevanja z efektnim srebrom sprejemali bankovci z vsakratnim nadavkom, primerno k vrednostnemu razločku zlata.

Če bi se temu mnenju na višjem mestu pritrdilo, bi pač nič bolj ne napravilo promet priprostejši, nego da se dovoli plačevanje carine po check- in clearing-

prometu c. kr. poštno-hranilničnega urada, vsled česar bi zelo mnogo časa in dela trgovskemu svetu in državnemu uradniku preostalo za druge namene.

VII. Gosp. zbornični svetnik Fr. Ks. Souvan poroča o ulogi glavnega odbora c. kr. kmetijske družbe na Štajarskem, naj bi kranjska trgovinska zbornica podpirala njegovo prošnjo, katero je predložil obema zbornicama državnega zbora in ministerstvu za poljedelstvo in trgovino.

V tej prošnji se poudarja, da je najvažnejši korak za resnično varstvo avstrijskega kmetijstva, oziroma živinoreje ta, da se je meja ruski in rumunski živini zaprla. Trgovina z živino je oživela in počasi se je začelo povzdigovati kmetijstvo in z njim v zvezi stoječa obrtnija.

A to ni dolgo trajalo, živini je cena zopet padla. Vzrok temu je bil, da se je loja mnogo v Avstrijo uvaževalo. Cena avstrijskemu loju je padla in s tem tudi cena živini, cena mesu je poskočila, ker je mesar moral drugod iskati denar, katerega je pri loji izgubil.

Akoravno je živina dober kup, je vendar cena mesu visoka in nepremožnemu prebivalstvu je težko kupiti si mesa. Dobiček pa ima inozemski uvoz. Pričakovalo se je, da se bode vlada na to ozirala in vse storila, da se odvrne škoda. A to se do zdaj ni zgodilo, in časopisi so celó pisali, da se namerava uvoznina na loj odpraviti. Ko bi se uvoznina na loj odpravila, bi se s tem le delalo na korist inozemskemu kmetijstvu, domačemu pa na kvar. Z ozirom na navedene razloge prosi, da bi se uvoznina na loj in živalske masti na 12 gold. povečala.

Odsek z ozirom na to, da je prošnja štajerske kmetijske družbe utemeljena in so enake razmere tudi na Kranjskem, predlaga:

Slavna zbornica naj jo pri državnem zboru in vis. c. kr. trgovinskem ministerstvu podpira.

Predlog se vsprejme.

VIII. Gospod zbornični svetnik M. Pakič poroča o prošnji mestne občine Črnomelj za dva nova semnja z živino in blagom. Enaki prošnji predložili sta se zbornici uže leta 1870. in 1877. in sta ostali brez priporočila, ker je v črnomaljskem okraji dosti semnjev in ima mestna občina Črnomelj sama uže 7 semnjev. Ker se zdaj razmere niso spremenile, se ni pokazala nikaka potreba za več semnjev. Ker opravičene občine ugovarjajo tej dovolitvi in tudi c. kr. okrajno glavarsvo prošnje ne priporoča, torej ni nikakega gospodarskega povoda za pomnožitev semnjev.

Odsek torej predlaga: Zbornica naj nasvetuje, da se prošnji ne ugodí.

Predlog se vsprejme.

(Dalje prihodnjič.)

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

35.

Sredozemno morje.

Med Malto in Sicilijo, pa do one linije, ki spaja glavo Bon z zahodno stranjo sicilijansko, morje ni globoko. Tu kedaj pa kedaj naleté na plitvost 30 m., pa tudi 13 m. Malo kje je tu globine 340 m.

To je podmorski plateau, ki delí sredozemno morje na dva ogromna korita. Eno se pričinja pri Malti in se širi tje do Sirije. Največa globina mu je po preiskovanju Spratta 4334 m. Drugo tako korito leži na zahodu tje do morske ožine giberaltarske, in največa globina mu je med Algirom in Toulonom, namreč 3334 m.